

Veterinaire richtlijn aquacultuur

Door Wim van Eijk

Enigszins geruisloos is een door de Europese Commissie afgekondigde veterinaire richtlijn voor de aquacultuur in werking getreden. De richtlijn betreft de gehele aquacultuursector, inclusief de keten. Alle aquacultuurdieren vallen hieronder, dus alle vis, schaal- en schelpdieren maar ook de producten daarvan. Op dit moment zijn we in een overgangsfase waarin een uitvoeringsplan wordt opgesteld. Vanaf augustus 2008 moet de richtlijn in de EU lidstaten worden toegepast.

De nieuwe richtlijn heeft officieel de volgende titel: "Richtlijn 2006/88 van de Raad betreffende veterinairerechtelijke voorschriften voor aquacultuurdieren en de producten daarvan betreffende de preventie en bestrijding van bepaalde ziekten bij waterdieren". Dat deze richtlijn enigszins geruisloos in werking is getreden heeft alles te maken met de termijn die de lidstaten is gegund voor het opstellen en uitvoeren van een implementatieplan. Er is namelijk een overgangsbepaling opgenomen waarin is geregeld dat de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen (pas) medio 2008 aan de richtlijn moeten voldoen en de bepalingen (pas) met ingang van 1 augustus 2008 moeten worden toegepast.

Epidemieën voorkomen

In het verleden heeft zich in bepaalde sectoren een aantal uitbraken voorgedaan (vogelgriep, BSE, varkenspest). Soortgelijke situaties willen we in de aquacultuursector vermijden. De richtlijn is vastgesteld om het uitbreken van de voornaamste ziekten zoals SVC, VHS, KHV en Bonamia te voorkomen dan wel te bestrijden. Het zwaartepunt ligt duidelijk bij het voorkomen van ziekten. Om insleep van ziekten en ziekteverwekkers

binnen de Europese interne markt zoveel mogelijk te beperken, moet het in de handel brengen van vis en visproducten aan strenge gezondheids- en voedselveiligheidseisen voldoen. Niet alleen de voorschriften voor het in de handel brengen van levende aquacultuurdieren zijn aangescherpt maar in het gehele productieproces dienen maatregelen te worden genomen, van primaire productie (eitje) tot en met de verwerking van het aquacultuurdier voor menselijke consumptie, inclusief alle transport.

Wim van Eijk bezoekt Informatiecentrum voor de aquacultuur te Urk (door de spiegeling: de haven).

Besmetting kan via het milieu, via het binnenvoeren van uitheemse soorten of via het voer plaatsvinden.

Bij constatering van een ziekte is een ieder (kweker, laborant, controleur) verplicht de bevoegde autoriteit er zo snel mogelijk van in kennis te stellen, zelfs al bij een verdacht ziektegeval om zo in een vroegtijdig stadium de oorzaak op te kunnen sporen en te herleiden om erger te voorkomen.

Overigens was er op dit terrein al de nodige wet- en regelgeving (hygiëne, natuur, milieu, diervoeders). Naast uitbreiding van officiële controles op de naleving, de bestrijding en de uitroeiing van ziekten is nu de mogelijkheid toegevoegd om acties te ondernemen om ziekten te voorkomen in plaats van af te wachten tot een ziekte zich voordoet. Hierdoor lijkt het erop dat de sector nu in staat is adequaat ziekteproblemen (preventief) op te lossen.

Diertransporten moeten worden geregistreerd. Hierdoor wordt de traceerbaarheid vergemakkelijkt en kunnen er maatregelen worden genomen om de bestrijding sneller en effectiever aan te pakken. Dit is een verbetering van de algemene diergezondheidssituatie.

Compartmenten

Voor de aquacultuur heeft de EC gekozen voor het systeem van compartimenten. Een compartiment is een duidelijk begrensd gebied dat beschikt over één of een deel van een stroomgebied waarbinnen sprake is van een gemeenschappelijk bioveiligheidssysteem. Op een dergelijk systeem zijn dezelfde gezondheidsmaatregelen van toepassing. Binnen een compartiment kunnen zich meerdere kwekerijen bevinden. Transporten vanuit een compartiment met een ziektevrrije status naar gebieden met een lagere gezondheidsstatus zijn toegestaan, andersom is het moeilijker. Lidstaten

kunnen beschermende voorwaarden stellen aan het transport om de ziektevrrije status niet in gevaar te brengen. Nadrukkelijk is aangegeven dat de richtlijn niet "gebruikt" mag worden voor handelsbeperkingen om eigen producten te beschermen.

Om een volledig inzicht te krijgen in de Europese aquacultuursector wordt een vergunningstelsel voor aquacultuurproductiebedrijven ingevoerd. Registratie van alle bedrijven kan van nut zijn bij de preventie, bestrijding en uitroeiing van ziekten.

Om gezondheidsrisico's zo klein mogelijk te houden is een goede houderij/kwekerij uitermate belangrijk. Indien het welzijn van de dieren optimaal is en er geen sprake is van chronische stress, hebben de dieren doorgaans voldoende weerstand. Verzwakte en gestreste dieren vormen het grootste risico.

Om deze nieuwe richtlijn meer bekendheid te geven organiseren de NGvA en de NEVEVI in oktober gezamenlijk een thema-avond over dit onderwerp.

Wet Dieren in aantocht

Er ligt nog een wetsvoorstel: Wet Dieren. Deze wet streeft naar een bundeling van bestaande regelgeving betreffende diergezondheid en dierenwelzijn en de verplichtingen die (vee-)houders hebben tot het zo goed mogelijk houden en verzorgen van de dieren. Het huidige concept gaat echter voorbij aan de specifieke omstandigheden waarin waterdieren worden gehouden. Het Ministerie van LNV is hierover geïnformeerd. Over verdere ontwikkeling mogelijk meer in een volgende AQUAcultuur.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Wim van Eijk: tel 070 3369607 of per mail Weijk@pvis.nl